

Stichting
Hoevelaken
Bereikbaar & Leefbaar

**SHB&L VISIE VOOR DE GROEN RECREATIEVE ZONE
TUSSEN NIJKERKERSTRAAT EN HET HOEVLAKENSE BOS
AANGRENZEND AAN HET HOEVLAKENSE BOS.**

Opgesteld door: Joyce Ramsbotham

Referentie: 180223 v2

23 februari 2018

**SHB&L VISIE VOOR DE GROEN RECREATIEVE ZONE
TUSSEN NIJKERKERSTRAAT EN HET HOEVLAKENSE BOS
AANGRENZEND AAN HET HOEVELAKENSE BOS.**

Inleiding

De Stichting Hoevelaken Bereikbaar & Leefbaar (SHB&L) heeft zich al jaren ingezet voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van Hoevelaken. Mede door onze vele acties over de afgelopen 9 jaren wordt een geluidsscherm geplaatst langs de A28 en wordt de afrit van de A1 van richting Amsterdam naar Hoevelaken hersteld. Bovendien hebben wij, bij elk gelegenheid, een pleidooi gehouden voor compensatie voor de bomen die gekapt moeten worden ten gevolge van de uitbreiding van de A28 in een gebied aangrenzend aan Het Hoevelakense Bos. Deze actie heeft geleid tot een eis in het BestuursOvereenkomst van de reconstructie van het Knooppunt dat de boscompensatie zal plaatsvinden aangrenzend aan Het Hoevelakense Bos.

“Last but not least” hebben wij een belangrijk actie gevoerd om te voorkomen dat zonnepanelen worden geplaatst door gemeente Amersfoort op de zone aangrenzend aan Het Hoevelakense Bos. Deze actie heeft geleid tot een motie in de gemeenteraad van Nijkerk voor samenwerking met Gemeente Amersfoort voor een groen recreatieve zone tussen de Nijkerkerstraat en Het Hoevelakense Bos.

Omdat de SHB&L gedurende vele jaren zo actief is geweest voor het behoud en verbeteren van de leefbaarheid in Hoevelaken willen wij ook nu betrokken blijven bij de plannen voor de groen recreatieve zone om al onze acties uit het verleden tot een goede afloop te brengen.

In juli 2017 heeft Terra Incognita een visie opgesteld in opdracht van gemeentes Amersfoort en Nijkerk voor de groen recreatieve zone Amersfoort en Nijkerk (Ref.2). Deze visie was gepresenteerd aan de Gemeenteraad Nijkerk op 12 oktober 2017

Er zijn op dit moment veel groepen die zich bezighouden met de toekomst van Het Hoevelakense Bos en op 4 november 2017 heeft de SHB&L een verzoek bij Gemeente Nijkerk ingediend voor coördinatie van de vele acties en ideeën (Ref.5). Een coördinator is nu aangesteld.

Op 19 februari 2018 zijn een paar belanghebbenden uitgenodigd bij de gemeente Nijkerk om te horen over de voortgang van het “Project Hoevelakense Bos”. Daar werd gemeld dat het project opnieuw wordt opgestart met onder meer een analyse van de doelen, eisen en wensen van alle belanghebbenden. Dit ontbrak in de 1st opstelling van de visie van Terra Incognita. Na deze analyse zal een werkgroep worden samengesteld uit belanghebbenden die een plan (of plannen) zal opstellen die aan de gemeentes gepresenteerd zal/zullen worden, ter goedkeuring.

Visie van de Stichting Hoevelaken Bereikbaar & Leefbaar

Dit document geeft de visie weer van de Stichting Hoevelaken Bereikbaar & Leefbaar. Het is samengesteld na het bestuderen van de volgende documenten:

- Plannen van de Samen aan Zet groep Wonen en Woonomgeving (ref.1)
- Rapport van Terra Incognita dd. 11 juli 2017 Groen Recreatieve Zone Amersfoort en Nijkerk (Ref.2)
- Beheer visie van Geldersch Landschap & Kastelen (GLK) 2017 voor Hoevelaken (Ref 3)
- Commentaar van GLK dd. 9 februari 2018 over de Terra Incognita rapport (ref 4)
- Eerste reactie van SHB&L over de Terra Incognita rapport (Ref 5)

Doelstelling

De doelstelling van de groen recreatieve zone tussen de Nijkerkerstraat en Het Hoevelakense Bos is volgens onze interpretatie:

- Meer groene ruimte te creëren voor wandelaars en fietsers – meer recreatieve ruimte te creëren voor bewoners van Hoevelaken en Amersfoort en omgeving maar niet meer recreatieve mogelijkheden.
- De cultuurhistorisch en landschappelijk waarde van het Rijksmonument, Het Hoevelakense Bos, in stand te houden.

Eisen en wensen van SHB&L

- Het Rijksmonument, Het Hoevelakense Bos, niet aantasten, ook niet visueel ten aanzien van het zicht van buitenaf.
- De groen zone moet passen bij het karakter van de omgeving en van het Hoevelakense Bos.
- Het open slagenlandschap en het contrast met Het Bos dient te worden behouden.
- Meer wandel en fietspaden creëren.
- Wandelpaden en fietspaden scheiden van elkaar, waar mogelijk.
- Geen activiteiten aantrekken die lawaai maken
- Geen activiteiten ontplooiën die veel auto's zal aantrekken
- Parkeerplaatsen voor wandelaars buiten het Rijksmonument creëren, met toegang tot Het Hoevelakense Bos
- Het waterpeil op de juiste niveau houden, daarbij dient ook rekening te worden gehouden met andere projecten in de buurt zoals de villawijk aan de andere kant van het bos, en de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken
- Het aantal gebouwen (villa's) tot een minimum beperken – niet meer gebouwen dan er nu zijn. (Gezien de geluidsoverlast van de snelweg en het Knooppunt is dit absoluut geen geschikte plek voor het bouwen van nieuwe villa's).

SHB&L visie voor de Groen recreatieve zone tussen Nijkerkerstraat en Het Hoevelakense Bos - Aangrenzend aan Het Hoevelakense Bos

- Geen gebouwen langs de rand van Het Hoevelakense Bos. Villa's zijn alleen toegestaan op de huidige plekken van gebouwen en langs het Nijkerkerstraat.
- Goede afspraken maken tussen de gemeentes Amersfoort en Nijkerk en, als nodig, GLK over het beheer en onderhoud van de groen zone.
- Goede afspraken maken over de kosten van het onderhoud van de groen zone.

Voorstellen van SHB&L

Deze voorstellen betreffen alleen de groen zone aangrenzende aan het Hoevelakense Bos en niet Het Hoevelakense Bos zelf.

Het Hoevelakense Bos heeft twee zeer opvallende karakteristieke eigenschappen:

- De smalle en lange Noord – Zuid ligging met een lange noord-zuid as in het midden. De akkers en stroken in het bos zijn ook lang en smal en liggen voor het grootse deel noord-zuid.
- De lang recht houtsingel tegen de skyline die goed waarneembaar is vanaf de Westerdorpstraat, de Nijkerkerstraat en de entree van Hoevelaken. (Zie foto hieronder)

Op deze foto, genomen vanaf het Westerdorpstraat, ziet u de houtsingel van Het Hoevelakense Bos langs de skyline en de huidige struiken strook dat ligt vóór de houtsingel. Dit is de karakteristiek eigenschap van de entree van Hoevelaken en het aanzicht van het Rijksmonument, Het Hoevelakense Bos, die niet aangetast moet worden.

**SHB&L visie voor de Groen recreatieve zone tussen Nijkerkerstraat en Het Hoevelakense Bos -
Aangrenzend aan Het Hoevelakense Bos**

1. Om deze twee belangrijke karakteristieken in stand te houden en accentueren stellen wij voor twee lange paden naast elkaar aan te leggen, (één voor wandelaars en één voor fietsers) langs de grens tussen Amersfoort en Nijkerk (of parallel aan de grens en naast de bestaande sloot) vanaf het Westerdorpstraat tot aan de Nijkerkerstraat. Zie tekening 1. Variaties zijn ook mogelijk zoals aangegeven in de tekening.
2. De lange smalle akkers (slagen) aan de oostkant van de groen zone tegen het bos aanliggen, ook in de noord-zuid richting, te behouden en als bloemrijke grasland te ontwikkelen. Hierdoor blijft het openslagenlandschap en blijft ook het contrast met Het Bos intact.
3. De huidige akkers tussen de nieuw aan te leggen noord-zuid pad en de Nijkerkerstraat te behouden als akkers.
4. De huidige laag struiken strook dat ook parallel aan het grens van Het Hoevelakense Bos ligt (zie foto hierboven) te versterken, verlengen en te verbreden. Volgens GLK (Beheer visie Hoevelaken 2017, pagina 21) is een van de zwakke punten van Het Hoevelakense Bos het ontbreken van een goed ontwikkelde kruid en struiklaag. Door een bredere lange strook van struiken aan te leggen zal dit gebrek verholpen worden en de struiken zullen veel schuil en broedplaatsen bieden voor vogels en fauna. De struiklaag wordt laag gehouden zodat de houtsingel van Het Bos erachter goed zichtbaar blijft.
5. De (bestaande) sloot in de noord – zuid richting tussen de wandel/fietspad en de struik strook verdiepen zodat honden en mensen niet bij de struiken, vogels en fauna kunnen komen.
6. De lang noord-zuid wandel/fiets pad op 3 plekken in oost-west richting te verbinden met de paden in Het Hoevelakense Bos zodat wandelaars en fietsers rondjes kunnen lopen van verschillende afstanden. De verbindingspaden (zie tekening 1) zijn:
  - Langs de Westerdorpstraat buiten het bos (gescheiden van de huidige fietspad)
  - Langs de Nijkerkerstraat buiten het bos (gescheiden van de huidige fietspad)
  - Een verbindingspad in het midden die sluit aan bij de huidige paden stelsel van het bos en sluit aan op een historisch pad.

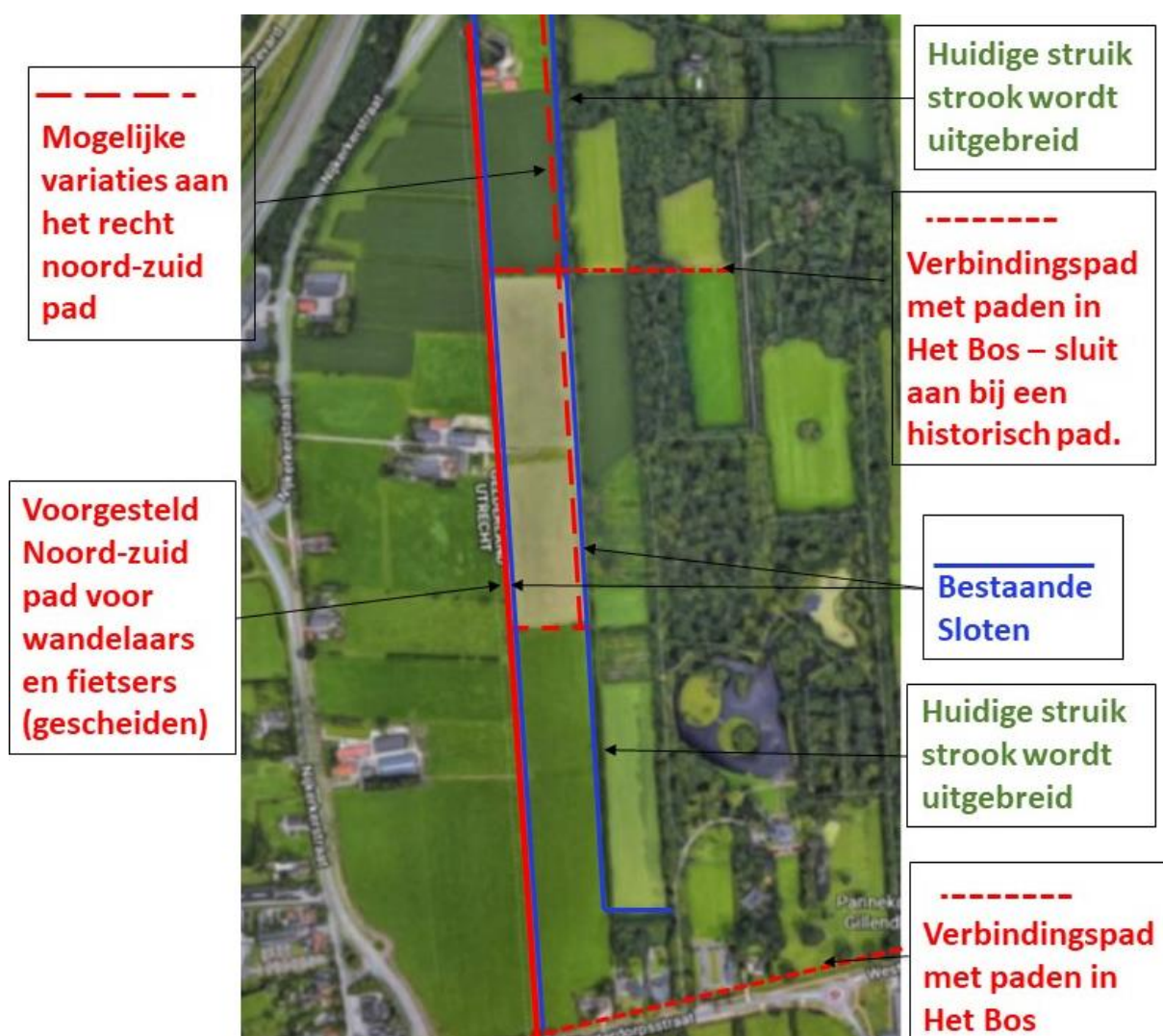
N.B. GLK heeft aangegeven in hun reactie op het rapport van Terra Incognita dat zij “geen voorstander van om aan de westzijde van het landgoed nieuwe toegangen tot het landgoed aan te brengen.” (Ref 4) Dus één verbindingspad in het midden van Het Bos dat aansluit op een bestaande pad waar vroeger een historisch pad bestond, zal een klein compromis zijn.

**SHB&L visie voor de Groen recreatieve zone tussen Nijkerkerstraat en Het Hoevelakense Bos -
Aangrenzend aan Het Hoevelakense Bos**

7. De diverse wandel en fietsroutes (kort, middel en lange afstanden) aan te geven met gekleurde palen.
8. Het aantal paden is in deze opzet tot een minimum beperkt. Betekent minder onderhoud en dus ook minder kosten.
9. Als de bomencompensatie ten gevolge van de reconstructie van het Knooppunt Hoevelaken niet mogelijk is op een andere locatie aangrenzend aan Het Hoevelakense Bos, kan worden overwogen om, zonder aantasting van het aanzicht op Het Bos, een lange rij of rijen bomen te planten langs de grens van Het Bos, waardoor het aanzicht van Het Bos hetzelfde blijft. Dit zal een deel van de bomen compensatie kunnen zijn en zal Het Bos verbreden.
10. Parkeergelegenheden creëren buiten het Rijksmonument aan beide einden van het nieuw aan te leggen wandel/fiets pad. Bij voorbeeld:
  - Aan de Westerdorpstraat, als mogelijk. (Dit zal waarschijnlijk moeilijk zijn gezien de verkeersdruk)
  - Aan de westzijde of oostzijde van de Nijkerkerstraat buiten Het Bos.
11. Daarnaast komt er ook een parkeerplaats voor bosrecreanten op het voormalige Bouwfondsterrein

Voorstel voor paden in de groen zone – Tekening 1

N.B. De huidige akkers en slagen blijven min of meer intact en worden, waar mogelijk bloemrijke grasland

De houtsingel van het Hoevelakense Bos langs de skyline blijft intact.

Wandelaars en fietsers kunnen rondjes lopen/rijden rond Het Bos en door Het Bos.

Huidige struiken strook wordt uitgebreid.

Incidenteel bomen or struiken kunnen geplant worden langs de lang noord-zuid pad om het meer interessant te maken.

Voordelen van dit voorstel

- De karakteristieke eigenschappen van Het Hoevelakense Bos worden niet aangetast
- De aanzicht lijn van de houtsingel van Het Hoevelakense Bos wordt bewaard en ook versterkt.
- De wandel en fiets mogelijkheden voor bewoners in de omgeving wordt sterk uitgebreid met een 1.2 km pad. Dat biedt de mogelijkheid om diverse rondwandelingen te maken door en rond Het Hoevelakense Bos.
- Er wordt een grotere (breder en langer) struiken strook en meer bloemrijke grasland gecreëerd.
- Het onderhoud van een lang pad is makkelijker en minder kostbaar dan veel kleine paden.
- De wijzigingen en consequenties voor de huidige eigenaren van het groen zone is tot een minimum beperkt, waardoor zij waarschijnlijk eerder bereid zullen zijn om mee te werken aan het plan.
- De aanleg van de paden, verbreden van het struiken strook, verbreden of uitgraven van bestaande sloten en het maken van extra wandelpaden langs de Westerdorpstraat en Nijkerkerstraat zal de kosten van het project beperken (in vergelijking met het Terra Incognita plan van juli 2017).
- Het onderhoud van de paden zal, nemen wij aan, in handen zijn van de gemeente. Het onderhoud van de gronden zal de verantwoordelijkheid van de eigenaren of huurders van de grond (akkers) zijn, zoals nu. Afspraken moeten gemaakt worden over het onderhoud van de sloten en de struiken strook. De kosten van onderhoud voor GLK zal zeer beperkte of nihil zijn.
- Het project kan vrij snel en makkelijk uitgevoerd worden.
- Het project kan in een later stadium aangepast en uitgebreid worden, zo nodig.

Voorstellen voor acties

- De SHB&L heeft al eerder aan Gemeente Nijkerk voorgesteld (Ref 5) om te onderzoeken of een uitruil van Amersfoort grondgebied ten oosten van de Nijkerkstraat mogelijk is vanwege de grote voordelen voor planvorming en beheer, zoals hierboven aangegeven.
- Zorgen dat de bestemmingsplannen worden aangepast om het gebruik als natuur naar de toekomst toe veilig te stellen.
- De SHB&L adviseert en ondersteunt het voorstel voor uitgebreid hydrologisch onderzoek dat alle projecten in en in de omgeving van Het Bos bestrijkt (de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken, de villawijk aan de oostkant van Het Hoevelakense Bos en de ontwikkeling van deze groen zone).
- Dat er goede afspraken worden gemaakt over beheer en onderhoud kosten en kostenverdeling.

Conclusie

Wij hopen met dit voorstel een stimulerende bijdrage te leveren aan het verder uitwerken van plannen voor de groen recreatieve zone aangrenzende aan Het Hoevelakense Bos.

Referenties

1. Plannen van de Samen aan Zet groep Wonen en Woonomgeving
2. [Rapport van Terra Incognita dd. 11 juli 2017 Groen Recreatieve Zone Amersfoort en Nijkerk](#)
3. Beheer visie van Geldersch Landschap & Kastelen (GLK) 2017 voor Hoevelaken
4. Commentaar van GLK dd. 9 februari 2018 over de Terra Incognita rapport
5. [Eerste reactie van SHB&L over de Terra Incognita rapport. Brief aan Gemeente Nijkerk over coördinator, uitrui van gronden etc. ref 171104](#)

Contact person

J. Ramsbotham

Email: ramsbotham@planet.nl

Tel no 0653753221

Kopieën aan:

Klaske Ypma – Gemeente Nijkerk
Edwin Donga – Gemeente Nijkerk
Wim van Veelen – Gemeente Nijkerk
Hans Dobbenberg – Gemeente Nijkerk
Mauritz van Linge – Terra Incognita
Sanne Uiterwaal – Samen aan Zet
Het bestuur Vrienden van het Hoevelakense Bos
Gerard Jonkers – Geldersch Landschap en Kastelen